

„Estoński CIT” realną szansą na brak opodatkowania – sprawdź, czy możesz zyskać

Przewodnik dla podatników dotyczący ryczału od dochodów spółek – systemu opodatkowania CIT z uwzględnieniem zmian w przepisach od 2022 i 2023 r.

Grudzień 2022 r.

Purpurowy Informator – źródło informacji

Z przyjemnością prezentujemy kolejną edycję „Purpurowego Informatora”, czyli cyklu analiz, w którym omawiamy ważne dla przedsiębiorców kwestie prawne, podatkowe i księgowo.

Po raz kolejny przybliżamy temat ryczału estońskiego, który w 2022 r. cieszył się rosnącym zainteresowaniem, a obecnie - po dalszych modyfikacjach przepisów - atrakcyjność tego modelu opodatkowania wciąż pozostaje na wysokim poziomie.

Wstęp

Szanowni Państwo,

W poprzednich latach oddaliśmy w Wasze ręce materiał prezentujący praktyczny wymiar - wciąż traktowanego jako nowy - systemu opodatkowania wzorowanego na tzw. modelu estońskim.

Dotychczas w 2022 r. jego wyboru dokonało **prawie 8 tys. podatników** i dochodzą do nas sygnały, **że wielu kolejnych zdecyduje się na to rozwiązanie w 2023 r.** Jak pokazała praktyka stosowania nowych przepisów, występowało wiele niejasności w ich interpretacji. Ustawodawca dostrzegł potrzebę wyeliminowania części z nich w drodze zmian w przepisach, które częściowo już obowiązują, bądź zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2023 r. Pomimo tych modyfikacji, podtrzymujemy naszą pozytywną ocenę „estońskiego CIT”. Naszym zdaniem, jest to **niezwykle atrakcyjny i przyjazny model opodatkowania.**

Zgodnie z uchwalonymi zmianami przepisów na przełomie 2022/2023:

- ✓ podatnicy będą mieli również **nowy termin zapłaty ryczału** od podzielonego zysku i rozdysponowanego dochodu z tytułu zysku netto;
- ✓ wydatki na samochody służbowe użytkowane przez pracowników w sposób mieszany będą uważane **za wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą**, od których należy będzie podatek ryczałtowy.

Zapraszamy do lektury raportu. Mamy nadzieję, że zawarte w nim wnioski przyczynią się do podjęcia przez Państwo korzystnych decyzji biznesowych.

Zwracamy przy tym uwagę, iż informator ten oparty jest na uchwalonej ustawie z dnia 7 października 2022 r. obejmującej tzw. Polski Ład 3.0. W związku z tym zachęcamy Państwa do śledzenia bieżących publikacji Grant Thornton w zakresie pozostałych zmian podatkowych ujętych w tej obszernej ustawie.

Grzegorz Szysz
Partner
Radca Prawny
Doradca Podatkowy

Atrakcyjne rozwiązanie, które powinna rozważyć większość podatników

Jeżeli:

- ✓ Twoja spółka jest częścią **grupy kapitałowej** (ma prawa udziałowe w innych podmiotach albo wspólnikiem spółki nie są osoby fizyczne) albo...
- ✓ ...korzystasz ze zwolnień w zakresie specjalnej strefy ekonomicznej (**SSE**) albo polskiej strefy inwestycji (**PSI**) albo...
- ✓ ...prowadzisz **przedsiębiorstwo finansowe** albo **instytucję pożyczkową** albo...
- ✓ ...nie zatrudniasz ani nie planujesz zatrudniać minimum **3 pracowników**...
- ✓ ...przychody **pasywne** są wyższe niż przychody **z działalności operacyjnej**

**Podatek estoński
nie jest dla Ciebie**

Zamiast dalszej lektury raportu polecamy odwiedzenie strony jakaulga.pl. Sprawdzisz tam, jakie inne ulgi mogą pomóc w rozwoju Twojego biznesu.

Wszystkich innych zachęcamy do dalszej lektury i oceny możliwości i zasadności zmiany modelu opodatkowania.

Istota tzw. podatku estońskiego (ryczałtu)

- ✓ Tzw. podatek estoński to w praktyce alternatywny system opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych definiowany w ustawie jako **ryczałt od dochodów spółek kapitałowych** (dalej: „ryczałt”).
- ✓ Istotą ryczałtu jest **brak płacenia podatku dochodowego z tytułu prowadzonej działalności aż do momentu, w którym dochodzi do wypłaty zysków** na rzecz wspólników.
- ✓ W efekcie, kalkulacja dochodu (wyniku podatkowego) schodzi na dalszy plan, a kluczowe stają się faktyczne transfery na rzecz wspólników i podmiotów z nimi powiązanych.
- ✓ **Jeżeli spółka nie dokonuje w ogóle szeroko rozumianych transferów do wspólników albo są one w dopuszczalnym katalogu, o którym szerzej w dalszej części → nie ma obowiązku płacenia CIT.**
- ✓ **Jeżeli wspólnicy zdecydują się na wypłatę części albo całości zysków nie przekreśla to uzasadnienia dla stosowania ryczałtu** → efektywna stopa opodatkowania wypłacanych zysków będzie niższa niż w przypadku standardowego rozliczenia podatku CIT oraz PIT.
- ✓ Zakończenie okresu stosowania ryczałtu nie będzie oznaczało obowiązku zapłaty podatku od tej części zysków, które nie zostały wypłacone. W efekcie, ryczałt przestanie być już tylko drogim kredytem odraczającym termin zapłaty podatku.
- ✓ Powyższe zasady **nie są uzależnione od m.in. ponoszenia nakładów inwestycyjnych. Ograniczeniem nie jest również skala uzyskiwanych dochodów.**

Kto będzie mógł skorzystać z ryczału?

Spółki kapitałowe (sp. z o.o., S.A. lub P.S.A.) oraz spółki osobowe (sp.k. lub S.K.A), których:

- ✓ udziałowcami są wyłącznie **osoby fizyczne**;
- ✓ nie posiadają **udziałów** (i podobnych praw) w innych podmiotach;
- ✓ zatrudniają co najmniej **3. pracowników*** (wyjątek dla start-upów);
- ✓ przychody z działalności operacyjnej **są wyższe** niż przychody pasywne tj.:
 - wierzytelności,
 - odsetki,
 - część odsetkowa raty leasingowej,
 - poręczenia i gwarancje,
 - prawa autorskie/ prawa własności przemysłowej,
 - zbycie i realizacja praw z instrumentów finansowych,
 - z transakcji z podmiotami powiązаныmi, gdy nie jest wytwarzana wartość dodana pod względem ekonomicznym lub wartość ta jest znikoma;
- ✓ złożą do US **zawiadomienie** o wyborze ryczału do końca pierwszego miesiąca okresu, w którym planują rozpoczęcie korzystania z ryczału (**umożliwia to skorzystanie z ryczału w trakcie trwania roku podatkowego**);
- ✓ przygotowują **sprawozdanie finansowe** zgodnie z Ustawą o Rachunkowości a nie MSR.

*lub ponoszone są miesięczne wydatki w wysokości 3x przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na rzecz zatrudnionych na podstawie innych umów co najmniej 3 osób fizycznych, niebędących udziałowcami.

Zmiany

- ✓ warunek minimalnego zatrudnienia w oparciu o inną umowę niż umowa o pracę będzie spełniony, o ile **podatnik jest formalnie płatnikiem ZUS lub PIT** – a więc nawet w przypadku, kiedy do pracownika ma zastosowanie zwolnienie z zapłaty podatku lub odprowadzania składek

Przedmiot opodatkowania ryczałtem

CIT nie jest płacony od bieżących dochodów, lecz z tytułu:

- ✓ **Wyплаты dywidendy** (zysku) tj. w związku z wypłatą zysków, jak i zaliczek na ich poczet na rzecz wspólników, od tej części zysków ustalanych zgodnie z ustawą o rachunkowości, które są dystrybuowane.
- ✓ **Innych niż dywidenda form dystrybucji zysków**, w tym m.in.:
 - zysku podzielonego lub przeznaczonego na pokrycie strat, jeżeli straty te powstały w okresie poprzedzającym opodatkowanie ryczałtem;
 - tzw. ukrytych zysków tj. środków przekazanych wspólnikom lub podmiotom powiązanych poprzez wypłatę odsetek od pożyczek udzielonych spółce przez wspólnika, darowizny, wydatki na reprezentację, wynagrodzenia powyżej 5-krotności przeciętnego wynagrodzenia;
 - z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą podatnika – od 1 stycznia 2023 r. wliczać się w to będą wydatki na **samochody osobowe używane w systemie mieszanym**
- ✓ **Transakcje reorganizacyjnych** (np. połączenia, podziały spółek, przekształcenia) realizowanych w okresie ryczałtu.
- ✓ **Wejścia w system ryczałtu** – z uwagi na zupełnie inne zasady opodatkowania, na wstępie konieczne jest ustalenie różnicy pomiędzy wartością księgową a podatkową aktywów.

Zmiany

- ✓ podatnicy ryczałtowi będą mieć **nowy termin zapłaty ryczałtu** - do końca trzeciego miesiąca roku podatkowego, następującego po roku, w którym podjęto uchwałę o dystrybucji zysku w jakiegokolwiek formie

Uwaga! Zmiana ta odnosi się to do dochodów ryczałtowych uzyskanych po 30 czerwca 2022 r.

Ryczałt z istotnym wpływem na PIT

Choć istotą ryczałtu jest zmiana zasad opodatkowania CIT, przejście na nowy model opodatkowania oznacza również daleko idące obniżenie PIT dla wspólników.

- ✓ Wypłata zysku oznacza obowiązek zapłaty CIT przez spółkę wg stawki 10% lub 20%, a więc wyższej o 1pp niż standardowa.
- ✓ Wspólnik (osoba fizyczna) otrzymujący dywidendę ma jednak prawo do dodatkowej **ulgi, tj. obniżenia** 19% PIT od dywidendy o odpowiednią część CIT zapłaconego przez spółkę (70% lub 90% zapłaconego CIT zależnie od okoliczności).
- ✓ W konsekwencji w przypadku dywidendy wypłacanej przez:
 - tzw. małego podatnika → PIT od dywidendy jest obniżony z **19% do 10%**,
 - pozostałych spółek → PIT od dywidendy jest obniżony z **19% do 5%**.

Dokładne wyliczenia znajdują się na kolejnych stronach.

Stawki podatku CIT oraz skala odliczenia w PIT

Rodzaj podatnika	Klasyczny model opodatkowania CIT		Ryczałt od dochodów spółek (tzw. estoński CIT)	
	CIT	PIT	CIT	PIT
Inny niż mały	19% (od dochodu)	19% (od dywidendy)	20% (od dywidendy*)	5% (odliczenie 70% CIT**)
Mały	9% (od dochodu)	19% (od dywidendy)	10% (od dywidendy*)	10% (odliczenie 90% CIT**)

* Podstawą opodatkowania CIT płaconego przez spółkę w ramach ryczału poza dywidendą mogą być inne szczególne kategorie, w tym wskazane na str. 6.

** Stawka podatku PIT w ramach ryczału dotyczy opodatkowania dywidend a nie innych form transferu środków ze spółki.

Efektywność podatkowa

CIT:

Wariant I: Podatnik inny niż mały podatnik	CIT
Podstawa opodatkowania (wynik podatkowy)	1 000 000
Podatek (19%)	190 000
Zysk netto	810 000
PIT	
Podstawa opodatkowania	810 000
Podatek (19%)	153 900
Zysk po opodatkowaniu PIT	656 100
Obciążenie podatkowe ogółem	34,39%

Wariant II: Mały podatnik	CIT
Podstawa opodatkowania	100 000
Podatek (9%)	9 000
Zysk netto	91 000
PIT	
Podstawa opodatkowania	91 000
Podatek (19%)	17 290
Zysk po opodatkowaniu PIT	73 710
Obciążenie podatkowe ogółem	26,29%

Ryczałt (estoński CIT):

Wariant I: Podatnik inny niż mały podatnik	CIT
Podstawa opodatkowania (wynik bilansowy)	1 000 000
Podatek	200 000
Zysk netto	800 000
PIT	
Podstawa opodatkowania	1 000 000
Podatek	50 000
Zysk po opodatkowaniu PIT	950 000
Obciążenie podatkowe ogółem	25%

Wariant II: Mały podatnik	CIT
Podstawa opodatkowania	100 000
Podatek	10 000
Zysk netto	90 000
PIT	
Podstawa opodatkowania	100 000
Podatek	10 000
Zysk po opodatkowaniu PIT	90 000
Obciążenie podatkowe ogółem	20%

- ✓ W celu możliwie przejrzystej prezentacji symulacja sporządzona przy założeniu uproszczeń, iż wspólnik posiada 100% udziałów, a wypłata dotyczy aż 100% zysków brutto wygenerowanych w danym roku.
- ✓ Różnice w efektywnej stopie opodatkowania dla odmiennych założeń co do skali wypłacanych zysków przedstawione są na następnej stronie.

Efektywność podatkowa

Efektywna stawka podatkowa (łącznie na poziomie spółki i wspólnika)

	Brak wypłat zysku		Wypłata 50% zysku		Wypłata 100% zysku	
	Ryczałt	Klasyczny CIT i PIT	Ryczałt	Klasyczny CIT i PIT	Ryczałt	Klasyczny CIT i PIT
Podatnicy inni niż mali	0%	19%	12,5%	27%	25%	34%
Mali podatnicy	0%	9%	10%	18%	20%	26%

- ✓ Ryczałt oznacza realnie **brak podatku dochodowego** w sytuacji, gdy zyski nie są wypłacane, podczas gdy klasyczny model zawsze oznacza 9% lub 19% podatku niezależnie od tego czy zyski są wypłacane czy też nie.
- ✓ Nawet jeżeli część albo nawet całość zysków jest wypłacana w formie dywidendy, z uwagi na dodatkowe prawo wspólników do obniżenia PIT od dywidendy, **efektywna stopa opodatkowania jest aż o kilkanaście punktów procentowych niższa niż w modelu klasycznym.**

W ocenie Grant Thornton, każdy podmiot, który spełnia warunki wejścia w przedstawiany system opodatkowania bądź jest bliski ich spełnienia powinien rozważyć skorzystanie z nowego modelu i dokonać wnikliwej analizy oraz kalkulacji pod kątem wszystkich istotnych okoliczności. W szczególności należy wziąć pod uwagę dotychczasowe korzystanie z ulg podatkowych bądź możliwość rozliczenia strat podatkowych z lat ubiegłych jak i podatek od wydatków na korzystanie z samochodów służbowych w celach mieszanych, które mogą doprowadzić do zasadności wniosku o utrzymaniu modelu dotychczasowego.

Ryczałt a składka zdrowotna dla przedsiębiorców

Efektywna stawka podatkowa

	Brak wypłat zysku		Wypłata 50% zysku		Wypłata 100% zysku	
	Ryczałt	PIT	Ryczałt	PIT	Ryczałt	PIT
Podatnicy inni niż mali	0%	~ 24% -28%	12,5%	~ 24% -28%	25%	~ 24% -28%
Mali podatnicy	0%		10%		20%	

- ✓ Od 2022 r. obowiązują nowe zasady naliczania i zapłaty składki zdrowotnej, w tym brak możliwości odliczenia składki zdrowotnej powyżej kwoty 8 700 zł (od kosztów albo od dochodów).
- ✓ W konsekwencji, przedsiębiorcy prowadzący działalność **w formie jednoosobowych działalności gospodarczych, spółek cywilnych, partnerskich jawnych** są zobowiązani do płacenia danin na poziomie w przedziale od ok. 24% do ok 28% uzyskiwanego dochodu i to niezależnie od tego czy zyski reinwestują czy konsumują, tj.:
 - 19% PIT od dochodu (stawka liniowa),
 - 4,9% składki zdrowotnej od dochodu z ograniczonym prawem jej odliczenia od PIT,
 - 4% daniny solidarnościowej od dochodów pow. 1 mln PLN rocznie.
- ✓ Efektywna stopa opodatkowania wskazanej grupy przedsiębiorców będzie w każdym przypadku istotnie wyższa aniżeli przedsiębiorcy prowadzącego działalność np. w formie spółki z o.o. i czerpiącego z niej dywidendy.

W ocenie Grant Thornton całokształt regulacji dotyczącej ryczałtu oraz wysokość składek zdrowotnych, oprócz potrzeby ograniczenia odpowiedzialności majątkiem prywatnym za zobowiązania związane z przedsiębiorstwem, pozostają czynnikami uzasadniającymi rozważenie zmiany formy prawnej prowadzonej działalności na spółkę z o.o.

Zapraszamy do kontaktu

Potrzebujesz wsparcia? Masz pytania?
Jesteśmy do dyspozycji

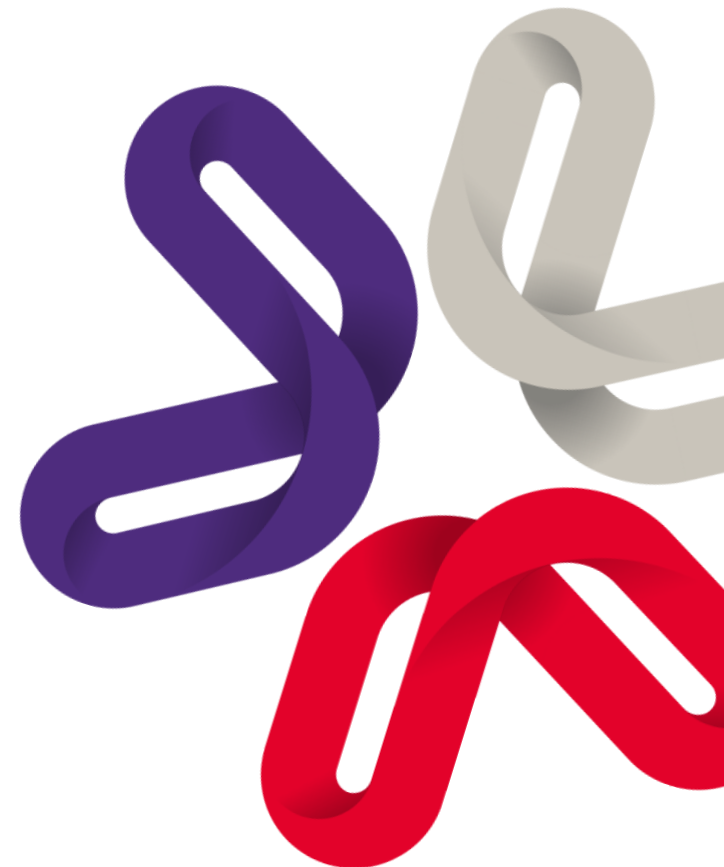
Grzegorz Szysz

Partner, Doradztwo Podatkowe
Grant Thornton
T +48 661 530 233
E Grzegorz.Szysz@pl.gt.com

Natalia Kamińska-Kubiak

Menedżer, Doradztwo Podatkowe
Grant Thornton
T +48 661 538 553
E Natalia.Kaminska@pl.gt.com

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie, obecna w 140 krajach i zatrudniająca ponad 56 tys. pracowników. W Polsce działamy od 29 lat. Zespół 900 pracowników wspiera naszych klientów w takich obszarach jak audyt, doradztwo podatkowe, doradztwo transakcyjne czy outsourcing płac i kadr oraz outsourcing księgowości.